

[Bilag 1](#)

[Bilag 2](#)

Bekendtgørelse om takstændringer i offentlig servicetrafik i trafiksselskaber og hos jernbanevirksomheder (takststigningsloftet)

I medfør af § 6 b, stk. 8, § 6 b, stk. 9 samt § 31, stk. 2 i lov om trafiksselskaber, jf. lovbekendtgørelse nr. 323 af 20. marts 2015, som ændret ved lov nr. 1560 af 19. december 2017 og senest ved lov nr. 207 af 5. marts 2019, fastsættes efter bemyndigelse i henhold til § 8 i bekendtgørelse nr. 1525 af 13. december 2019 om Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsens opgaver og beføjelser, klageadgang og kundtgørelse af visse af Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsens forskrifter:

Anvendelsesområde

§ 1. Den gennemsnitlige stigning i taksten for standardbilletter må ikke overstige prisudviklingen i det omkostningsbaserede indeks (takststigningsloftet), jf. bilag 1.

§ 2. Bekendtgørelsen finder anvendelse på takster for standardbilletter til bus, tog, metro, letbane m.v.

Stk. 2. Trafiksselskaber, herunder økommuner der udgør selvstændige takstområder, og jernbanevirksomheder, herunder metro-, letbane- og andre selskaber, der fastsætter takster for personbefordring i offentlig servicetrafik, er omfattet af bekendtgørelsen.

Stk. 3. Bekendtgørelsen finder ligeledes anvendelse på Øresundsbilletter og -kort for så vidt angår de takster, der fastsættes i Danmark.

Definitioner

§ 3. I denne bekendtgørelse forstås ved:

- 1) »*Takst*«: Pris for en rejse med offentlig servicetrafik.
- 2) »*Standardbillet*«: En rejsehjemmel som f.eks. enkeltbillet, pendlerkort eller rejsekort, der i den ønskede rejserelation giver adgang til at benytte valgfri offentlig servicetrafik samt en rejsehjemmel som f.eks. enkeltbillet, pendlerkort eller rejsekort, der i den ønskede rejserelation i Vestdanmark giver adgang til at benytte bus, privatbane og letbane. Tillæg såsom Metroens kvalitetstillæg og DSB 1' tillæg samt særlige produkter såsom DSB Orange, kampagnebilletter, billetter til særlige arrangementer, børnehavkort, hundebilletter mm. er ikke standardbilletter.
- 3) »*Prishierarki*«: Forholdet mellem taksten for standardbilletterne enkeltbillet, rejsekort og pendlerkort. Rejsekortprisen for en rejse skal være billigere end eller lig enkeltbilletprisen, og den gennemsnitlige pris pr. rejse på et pendlerkort skal være billigere end rejsekortprisen ved et givent antal rejser, jf. § 13, stk. 2 og 3.
- 4) »*Takstsystem*«: Et system af parametre, der indgår i fastsættelse af taksten for en given rejse med offentlig servicetrafik, herunder taksten, rabatberegningsprincipper, rabatprocenter, rabattrin, zone- eller afstandssystem m.v.
- 5) »*Takstsæt*«: Et sæt af takster knyttet til alle standardbilletter, som den enkelte takstmyndighed har takstkompetencen over. Jernbanevirksomhedernes takstsæt opgøres her som 4 forskellige, opdelt som rejser i henholdsvis Østdanmark, Vestdanmark, rejser over Storebælt og rejser over Øresund.
- 6) »*Takstmyndighed*«: Det trafiksselskab eller den jernbanevirksomhed, der har takstkompetencen for det enkelte takstsæt, og som dermed også har pligt til at dokumentere takstændringer overfor Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen jf. § 4 og § 5.
- 7) »*Priskategori*«: Enhver kombination af billettype, kundekategori, rejselængde m.v.
- 8) »*Vægtet takstændring*«: Den sammenvejede ændring i pris pr. rejse for samtlige priskategorier i takstsystemet, jf. § 6, stk. 4.
- 9) »*Det omkostningsbaserede indeks*«: Et indeks, der fastsætter et loft for, hvor meget taksterne i den offentlige servicetrafik må stige pr. år (takststigningsloftet). Den årlige stigningstakt beregnes på baggrund af den årlige procentvise stigning i henholdsvis nettoprisindekset, nettoprisindekset for brændstof, et lønindeks for den private sektor samt ændringen i obligationsrenten, som opgøres i procentenheder, jf. bilag 1.

Dokumentationskrav

§ 4. Dokumentation for kommende ændringer af taksten for standardbilletter skal sendes til Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen mindst 30 dage før den ønskede ændring træder i kraft.

Stk. 2. Dokumentationen skal omfatte en komplet oversigt over de nuværende takster samt de ændrede takster i takstmyndighedens takstsæt.

Stk. 3. Dokumentationskravet gælder også andre parametre i takstsystemet, jf. § 3, nr. 4.

Stk. 4. Dokumentationen skal omfatte en beregning af den vægtede takstændring.

Stk. 5. Dokumentationen skal omfatte en opgørelse af prishierarkiet mellem standardbilletterne enkeltbillet, rejsekort og pendlerkort.

§ 5. Dokumentationskravet for det enkelte takstsystem pålægges det trafikselskab eller de jernbanevirksomheder, der har takstkompetencen for takstsættet, jf. dog stk. 2-4.

Stk. 2. For pendlerkort udstedt internt i et trafikselskabs område i Vestdanmark pålægges trafikselskabet dokumentationskravet.

Stk. 3. For pendlerkort mellem trafikselskabsområder i Vestdanmark pålægges jernbanevirksomhederne dokumentationskravet.

Stk. 4. I Østdanmark pålægges dokumentationskravet de selskaber, der har takstkompetencen på Sjælland i fællesskab.

Beregning af vægtet takstændring

§ 6. Den enkelte takstmyndighed skal foretage en beregning af den samlede vægtede takstændring for det pågældende takstsæt.

Stk. 2. Beregningen skal udspecificeres således, at det er muligt at foretage en kontrol af beregningens metode og forudsætninger.

Stk. 3. Princippet for beregningen af den vægtede takstændring skal følge modellen i bilag 2.

Stk. 4. Sammenvejning af takstændringen for hver priskategori skal baseres på antal rejser i den pågældende priskategori, og den skal foretages efter en konsistent metode, jf. § 8.

§ 7. Trafikselskaber i Vestdanmark skal foretage en beregning af den samlede vægtede takstændring for alle rejser på pendlerkort udstedt internt i et trafikselskabs område.

Stk. 2. For trafikselskaber i Vestdanmark skal beregningen af den vægtede takstændring, jf. § 6, omfatte rejser på pendlerkort udstedt internt i et trafikselskabs område med bus, privatbane og letbane.

Stk. 3. For jernbanevirksomheder i Vestdanmark skal beregningen af den vægtede takstændring, jf. § 6, omfatte rejser på pendlerkort udstedt internt i et trafikselskabs område, hvor tog indgår.

§ 8. Beregningen af den vægtede takstændring, jf. § 6, sker årligt efter en konsistent metode, jf. bilag 2.

Stk. 2. Ved takstnedsættelser, der kompenseres af staten, tages udgangspunktet i normalprisen før takstnedsættelsen, medmindre andet er godkendt, jf. stk. 3.

Stk. 3. Der kan fastsættes en ny metode til beregning af den vægtede takstændring, hvis det kan dokumenteres, at den nye metode indebærer en mere korrekt opgørelse af den vægtede takstændring i takstsystemet. Den nye metode skal følge modellen i bilag 2 og skal godkendes af Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen.

Loft over årlig takstændring

§ 9. Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen skal godkende, at den fremsendte dokumentation, jf. §§ 4-8, sandsynliggør, at udviklingen i den vægtede takstændring ikke overstiger udviklingen i det omkostningsbaserede indeks.

Stk. 2. Det skal på anmodning fra Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen til enhver tid kunne dokumenteres, at takstændringer ikke overstiger udviklingen i det omkostningsbaserede indeks, herunder dokumenteres, at de anvendte opgørelsesmetoder er i overensstemmelse med denne bekendtgørelse.

§ 10. Hvis gennemsnitstaksten stiger mindre end udviklingen i det omkostningsbaserede indeks, kan den del af stigningen, der ikke er benyttet i et år, opsøres til benyttelse i efterfølgende år.

Stk. 2. Den forventede opsparing oplyses sammen med den indsendte dokumentation, jf. § 4.

Strukturelle ændringer

§ 11. Ved strukturelle ændringer i et takstsystem, herunder ændringer i rabattrin og mængderabatsats på rejsekortrejser samt ændring af takstzoner, skal det dokumenteres, at der ikke sker takststigninger, der overstiger det omkostningsbaserede indeks.

Stk. 2. Der kan fastsættes en ny metode til beregning af den vægtede takstændring. Den nye metode skal følge modellen i bilag 2 og skal godkendes af Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen.

Stk. 3. Takststigninger i forbindelse med strukturelle ændringer kan beregnes over flere år.

Beregning af takststigningsloftet

§ 12. Finansministeriet fastsætter årligt det omkostningsbaserede indeks efter modellen i bilag 1.

Stk. 2. Hvis det omkostningsbaserede indeks ved fastsættelsen resulterer i en negativ takstudvikling, sættes udviklingen i indekset til 0. Der korrigeres i det følgende år for forskellen mellem 0 og denne negative takstudvikling.

Stk. 3. Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen meddeler hvert år inden udgangen af 1. kvartal selskaber omfattet af § 2, stk. 2, det omkostningsbaserede indeks for det efterfølgende år og offentliggør indekset på Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsens hjemmeside.

Prishierarki og andre parametre inden for takstsystemet

§ 13. Den enkelte takstmyndighed skal dokumentere, at prisen for en rejse på rejsekort vil være billigere eller lig med prisen for en enkeltbillet på samme strækning.

Stk. 2. I Østdanmark skal det dokumenteres, at prisen på et pendlerkort vil være billigere eller lig med prisen for en rejse på rejsekort, hvis man pendler på den samme strækning minimum 26 gange i løbet af en måned.

Stk. 3. I Vestdanmark skal det dokumenteres, at prisen på et pendlerkort vil være billigere eller lig med prisen for en rejse på rejsekort, hvis man pendler på den samme strækning minimum 40 gange i løbet af en måned.

Klageadgang

§ 14. Afgørelser truffet efter denne bekendtgørelse kan ikke indbringes for transportministeren eller anden administrativ myndighed.

Ikrafttræden

§ 15. Bekendtgørelsen træder i kraft den 1. juli 2020.

Stk. 2. Bekendtgørelse nr. 1217 af 22. oktober 2015 om takststigning i offentlig servicetrafik i trafiksselskaber m.v. ophæves.

Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen

Carsten Falk Hansen

/ Jan Albrecht

Bilag 1

Definition af det omkostningsbaserede indeks og beregning af den årlige stigningstakt

Definition af det omkostningsbaserede indeks (takststigningsloftet):

Det omkostningsbaserede indeks er beregnet på baggrund af de 4 nedenstående indeks, der vægtes med de angivne procentsatser.

Indeks	Vægt i pct.
Nettoprisindeks	20
Nettoprisindeks for brændstof	10
Lønindeks for privat sektor	60
Den gennemsnitlige obligationsrente	10

Den årlige stigningstakt beregnes på baggrund af den årlige procentvise stigning i henholdsvis nettoprisindekset, nettoprisindekset for brændstof, et lønindeks for den private sektor samt ændringen i obligationsrenten, som opgøres i procentenheder.

Finansministeriet skønner over udviklingen i de 4 indeks fremadrettet. Den endelige stigningstakt i nettoprisindekset og nettoprisindekset for brændstof opgøres af Danmarks Statistik. Den endelige stigningstakt i de private lønninger opgøres af Dansk Arbejdsgiverforening i Strukturstatistikken, og den gennemsnitlige obligationsrente opgøres af Nationalbanken.

Det omkostningsbaserede indeks fastsættes som skønnet for det vægtede gennemsnit af de 4 ovennævnte indeks det kommende år, som beregnes på baggrund af det seneste skøn med afsæt i talgrundlaget for Finansministeriets Økonomiske Redegørelse. Hertil lægges niveauekorrektioner for de foregående år med afsæt i ændrede skøn for de 4 indeks i Finansministeriets Økonomiske Redegørelser og de endelige opgørelser af de 4 indeks.

Illustrativt eksempel til beregning af den vægtede takststigning

Nedenstående skema er et illustrativt eksempel på, hvordan den vægtede takststigning skal beregnes. Tallene i tabellen har således alene til formål at illustrere principperne for udmøntningen af bekendtgørelsens § 6, stk. 3.

Skemaet indeholder:

- Priskategorier: Oplisting af samtlige priskategorier. Dog medtages pendlerkort udstedt internt i et trafikskabs område i Vestdanmark som en samlet kategori, og den vægtede takststigning for disse pendlerkort opgøres selvstændigt af trafikskabet, da trafikskabet har dokumentationspligten for disse takstændringer jf. § 7 (se illustrativt eksempel nedenfor).
- Pris 2019 og 2020: Oplisting af priser før og efter takstændringen.
- Rejser 2018: Oplisting af de senest opgjorte rejsetal.
- Takststigning: Den procentvise ændring af taksten bestemt ud fra prisen før og efter takstændringen.
- Rejsefordeling: Andel rejser i en priskategori ud af det samlede rejsetal.
- Vægtet takststigning: Priskategoriens bidrag til den vægtede takststigning bestemt som produktet af takststigning og rejsefordeling.

Priskategorier	Pris 2019 pr. rejse	Pris 2020 pr. rejse	Rejser 2018 Antal rejser pr. priskategori	Takststigning i pct.	Rejsefordeling i pct.	Vægtet takststigning i pct
Kontantbilletter (inkl. sms-billetter)						
Barn 2 zoner	kr. 12	kr. 12	65.000	0,0%	2,0%	0,00%
Barn 3 zoner	kr. 16	kr. 17	60.000	6,3%	1,9%	0,12%
Barn 4 zoner	kr. 22	kr. 23	50.000	4,5%	1,6%	0,07%
Barn 5 zoner	kr. 28	kr. 30	40.000	7,1%	1,3%	0,09%
mv.						
Voksen 2 zoner	kr. 24	kr. 24	75.000	0,0%	2,4%	0,00%
Voksen 3 zoner	kr. 32	kr. 34	70.000	6,3%	2,2%	0,14%
Voksen 4 zoner	kr. 44	kr. 46	70.000	4,5%	2,2%	0,10%
Voksen 5 zoner	kr. 56	kr. 60	80.000	7,1%	2,5%	0,18%
mv.						
Rejsekort						
Barn 2 zoner	kr. 8	kr. 8	60.000	0,0%	1,9%	0,00%
Barn 3 zoner	kr. 10	kr. 10	55.000	0,0%	1,7%	0,00%
Barn 4 zoner	kr. 12	kr. 13	45.000	8,3%	1,4%	0,12%
Barn 5 zoner	kr. 15	kr. 16	20.000	6,7%	0,6%	0,04%
mv.						
Voksen 2 zoner	kr. 15	kr. 15	140.000	0,0%	4,4%	0,00%
Voksen 3 zoner	kr. 20	kr. 20	165.000	0,0%	5,2%	0,00%
Voksen 4 zoner	kr. 24	kr. 26	125.000	8,3%	3,9%	0,33%
Voksen 5 zoner	kr. 30	kr. 32	95.000	6,7%	3,0%	0,20%
mv.						
Pendlerkort (ikke pendlerkort udstedt internt i et trafikskabs område i Vestdanmark)						
Barn 2 zoner	kr. 195	kr. 195	135.000	0,0%	4,2%	0,00%
Barn 3 zoner	kr. 260	kr. 265	135.000	1,9%	4,2%	0,08%
Barn 4 zoner	kr. 350	kr. 350	105.000	0,0%	3,3%	0,00%
Barn 5 zoner	kr. 425	kr. 425	195.000	0,0%	6,1%	0,00%
mv.						
Voksen 2 zoner (inkl. Ungdomskort)	kr. 395	kr. 400	210.000	1,3%	6,6%	0,08%
Voksen 3 zoner (inkl. Ungdomskort)	kr. 520	kr. 530	225.000	1,9%	7,1%	0,14%

Voksen 4 zoner (inkl. Ungdomskort)	kr. 700	kr. 700	240.000	0,0%	7,5%	0,00%
Voksen 5 zoner (inkl. Ungdomskort)	kr. 850	kr. 850	195.000	0,0%	6,1%	0,00%
mv.						
Pensionistkort	kr. 450	kr. 460	190.000	2,2%	6,0%	0,13%
Pendlerkort udstedt internt i et trafikskabs område i Vestdanmark						
Alle priskategorier*	-	-	175.000	1,9%	5,5%	0,10%
Mobilklippe kort mv.						
Barn 2 zoner	kr. 8	kr. 8	20.000	0,0%	0,6%	0,00%
Voksen 2 zoner	kr. 15	kr. 15	150.000	0,0%	4,7%	0,00%
Sum			3.190.000		100%	1,92%

Gennemsnitlig vægtet takstændring fra 2019 til 2020:	1,92%
---	-------

Udvikling i det omkostningsbaserede indeks fra 2019 til 2020 (Takststigningsloftet for 2020):	1,90%
--	-------

* For pendlerkort udstedt internt i et trafikskabsområde i Vestdanmark skal den vægtede takststigning for alle rejser på disse kort anvendes. Takststigningen (i dette eksempel 1,9%) vægtes dog kun med trafikskabs eller jernbanevirksomhedens samlede rejsetal på disse kort. Nedenstående forklarer vha. et illustrativt eksempel beregningen af den vægtede takstændring for alle rejser på pendlerkort udstedt internt i et trafikskabs område:

Trafikskabet skal foretage en selvstændig beregning af den vægtede takststigning for priskategorier relateret til pendlerkort udstedt internt i trafikskabsområdet. Her skal samtlige rejser på disse pendlerkort medtages. Ved beregning af den vægtede takststigning, som illustreret ovenfor, vægtes takstændringen for disse pendlerkort med trafikskabs eller jernbanevirksomhedens rejsetal. Beregningen foretages efter samme princip som den vægtede takststigning illustreret ovenfor.

Pendlerkort udstedt internt i et trafikskabs område i Vestdanmark	Pris 2019	Pris 2020	Rejser 2018	Takststigning	Rejsefordeling	Vægtet takststigning
Priskategorier	pr. rejse	pr. rejse	Antal rejser pr. priskategori	i pct.	i pct.	i pct.
Barn 2 zoner	kr. 220	kr. 225	135.000	2,3%	9,4%	0,21%
Barn 3 zoner	kr. 280	kr. 285	135.000	1,8%	9,4%	0,17%
Barn 4 zoner	kr. 375	kr. 380	105.000	1,3%	7,3%	0,10%
Barn 5 zoner	kr. 460	kr. 470	195.000	2,2%	13,5%	0,29%
mv.					0,0%	
Voksen 2 zoner (inkl. Ungdomskort)	kr. 440	kr. 450	210.000	2,3%	14,6%	0,33%
Voksen 3 zoner (inkl. Ungdomskort)	kr. 560	kr. 570	225.000	1,8%	15,6%	0,28%
Voksen 4 zoner (inkl. Ungdomskort)	kr. 750	kr. 760	240.000	1,3%	16,7%	0,22%
Voksen 5 zoner (inkl. Ungdomskort)	kr. 920	kr. 940	195.000	2,2%	13,5%	0,29%
mv.						
Sum			1.440.000		100%	1,90%